



רשומות

הצעות חוק

הכנסת

27 בנובמבר 2017

744

ט' בכסלו התשע"ח

עמוד

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 81) (הוראות לעניין המלצה של רשות חוקרת).

42 התשע"ח-2017

הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 81) (הוראות לעניין המלצה של רשות חוקרת), התשע"ח-2017*

1. תיקון סעיף 60 בחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982¹ (להלן – החוק העיקרי), בסעיף 60, אחרי סעיף קטן (י) יבוא:
- "(יא) (1) העבירה המשטרה חומר שהושג בחקירה לפרקליט מחוז, לטיפולו של פרקליט, תעבירו ללא עמדתה בכתב לעניין הגשת כתב אישום.
- (2) המשטרה תצרף לחומר שהעבירה כאמור בפסקה (1) את עמדתה בכתב לעניין מכלול התשתית הראייתית לביסוס האשמה נגד החשודים בחקירה, אלא אם כן נימקה בכתב מדוע אין באפשרותה לעשות כן.
- (3) על אף האמור בפסקה (2), ניהלה המשטרה חקירה בליווי פרקליט מלווה והעבירה את החומר שהושג בחקירה לפרקליט מחוז, לטיפולו של פרקליט, תעבירו ללא עמדתה בכתב לעניין מכלול התשתית הראייתית לביסוס האשמה נגד החשודים בחקירה; בסעיף זה, "פרקליט מלווה" – פרקליט שהיועץ המשפטי לממשלה, פרקליט המדינה, משנה לפרקליט המדינה, פרקליט מחוז או מנהל מחלקה בפרקליטות המדינה קבע כי ילווה את החקירה.
- (4) על אף האמור בפסקה (1), ניהלה המשטרה חקירה ללא ליווי פרקליט מלווה וסברה כי יש לסגור את תיק החקירה, רשאית היא להעביר לפרקליט מחוז את עמדתה בכתב בדבר סגירת התיק.

ד ב ר י ה ס ב ר

ללא ליווי של פרקליט מלווה מפרקליטות המדינה, ולכן יעיל יותר שהמשטרה תעביר את עמדתה לעניין זה (סעיף 60(יא)(2) המוצע).

לעומת זאת, כאשר החקירה מתנהלת בליווי פרקליט מלווה, הפרקליט מצוי בנבכי החקירה, וכדי לאפשר בחינה אובייקטיבית של חומר החקירה על ידי הפרקליטות, מוצע לקבוע כי לא תצורף לתיק החקירה עמדת המשטרה הן לעניין הגשת כתבי אישום והן לעניין מכלול התשתית הראייתית לביסוס האשמה נגד החשודים בחקירה (סעיף 60(יא)(3) המוצע). יובהר כי אין באמור למנוע העברת סיכום תיק החקירה, ובכלל זה התייחסות פרטנית לכל ראייה בחומר הראיות. מוצע לקבוע כהוראת מעבר כי לעניין חקירות שכבר החלו ערב תחילתו של התיקון המוצע יהיה היועץ המשפטי לממשלה רשאי לפנות למשטרה בבקשה להעביר לפרקליטות את עמדתה לעניין מכלול התשתית הראייתית לביסוס האשמה נגד החשודים

סעיף 59 לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב-1982 (להלן – חוק סדר הדין הפלילי), קובע ככלל, כי אם נודע למשטרה על ביצוע עבירה, עליה לפתוח בחקירה. סעיף 60 לחוק סדר הדין הפלילי קובע, בין היתר, כי משיימה המשטרה לנהל חקירה עליה להעביר את חומר החקירה לטיפול הפרקליטות, ברוב העבירות מסוג פשע ובחלק מהעבירות מסוג עוון.

בהצעת החוק זו מוצע לקבוע כי המשטרה, המופקדת על ניהול חקירות, תעביר את חומר החקירה לפרקליטות ללא עמדתה לעניין הגשת כתבי אישום, שכן זהו תפקידה של הפרקליטות לבחון את תיק החקירה ולקבוע עמדה לעניין זה (סעיף 60(יא)(1) המוצע). ואולם, המשטרה תצרף לתיק החקירה המועבר לפרקליטות את עמדתה לעניין מכלול התשתית הראייתית לביסוס האשמה נגד החשודים בחקירה, אלא אם כן תנמק בכתב מדוע אין באפשרותה לעשות כן; מדובר במקרים שבהם החקירה מתנהלת

* הצעת חוק מס' 4653/20/פ (מספר פנימי: 2021344); הועברה לוועדה ביום בחשון התשע"ח (8 בנובמבר 2017).
1 ס"ח התשמ"ב, עמ' 43; התשע"ו, עמ' 1200.

(יב) שוטר, חוקר כמושמעותו בסעיף 241 או פרקליט המוסר המלצה לאדם שאינו מוסמך לקבלה על פי דין, דינו - מאסר שנה; לעניין זה, "המלצה" - עמדת המשטרה בכתב לעניין הגשת כתב אישום או לעניין מכלול התשתית הראייתית לביסוס האשמה נגד החשודים בחקירה.

2. בסעיף 241 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:
"ג) הוראות סעיף קטן (ב) לעניין חומר חקירה המועבר לפרקליט מחוז יחולו בכפוף להוראות סעיף 60(יא), ובכל מקום במקום "המשטרה" יקראו "רשות אחרת המוסמכת על פי דין לחקור בעבירה".
3. על אף האמור בסעיף 60(יא)3 לחוק העיקרי בנוסחו בחוק זה, בחקירה שהחלה לפני תחילתו של חוק זה, רשאי היועץ המשפטי לממשלה לבקש מהמשטרה להעביר לפרקליט מחוז את עמדתה בכתב לעניין מכלול התשתית הראייתית לביסוס האשמה נגד החשודים בחקירה, אם ראה כי הדבר דרוש לשם קבלת החלטה בתיק.
4. בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה ייקבעו הוראות לעניין סעיף 60(יב) לחוק העיקרי בנוסחו בחוק זה; הוראות ראשונות כאמור ייקבעו בתוך שלושה חודשים מיום תחילתו של חוק זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

אדם. מנתונים שהוצגו בוועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת עולה כי בחלק ניכר מהחקירות המועברות לטיפול הפרקליטות, הפרקליטות מחליטה בסופו של דבר שלא להגיש כתבי אישום. פגיעה זו בזכות בסיסית לשם טוב, שקיבלה מעמד של זכות יסוד מכוח חוק-יסוד: כבוד האדם וחירותו, לא פוסחת על אלפי חשודים בשנה. יש לעשות ככל שניתן כדי למנוע את הפגיעה בשמם הטוב של חשודים בחקירה, כדברי זאב ז'בוטינסקי: "טוב שיחטא היחיד כלפי הציבור משתחטא החברה ליחיד". בהנחיות היועץ המשפטי לממשלה ייקבעו הוראות לעניין איסור זה (סעיף 4).

ההסדר המוצע יחול גם על רשויות חקירה מוסמכות אחרות בהעבירן תיקי חקירה לפרקליטות המדינה (סעיף 2).

בחקירה, אם ראה כי הדבר דרוש לשם קבלת החלטה בחקירה (סעיף 3).

עוד מוצע לקבוע, לעניין חקירות שנוהלו ללא פרקליט מלווה, כי אם המשטרה סבורה כי יש לסגור את תיק החקירה היא תהיה רשאית להעביר את עמדתה האמורה בכתב לפרקליטות, לשם ייעול ההליך ומניעת עיגול דין (סעיף 60(יא)4) המוצע).

מוצע לקבוע איסור פלילי על שוטר, חוקר ברשות חוקרת אחרת או פרקליט, למסור את המלצת המשטרה לעניין הגשת כתב אישום או לעניין מכלול התשתית הראייתית לביסוס האשמה נגד חשודים בחקירה למי שאינו מוסמך לקבלה על פי דין (סעיף 60(יב) המוצע). פרסום המלצת המשטרה, שאינה השלב הסופי בניהול ההליך הפלילי, יש בו משום פגיעה בשמו הטוב של

יוזם: חבר הכנסת דוד אמסלם

